หอสมุดกลาง ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะแสดงผลการศึกษา ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็น 3 ส่วนด้วยกัน โดยส่วนแรก เป็นการอธิบายลักษณะทั่วไปของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ส่วนที่ 2 เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์แบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่และแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา และส่วนที่สุดท้าย จะเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่กับการดื่มสุราของคนไทย ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

5.1 ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง

ชุดข้อมูลของการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของคนไทย ที่ผู้ศึกษานำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นชุดข้อมูลที่กล่าวได้ว่ามีการสุ่มเก็บตัวอย่างมาอย่างเป็นระบบและมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจัดเก็บโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่มีหน้าที่ในการสุ่มตัวอย่างเพื่อจัดทำสถิติในด้านต่างๆ อยู่แล้ว โดยข้อมูลนี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดสุ่มตัวอย่างตามโครงการสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ ปี 2546 โดยได้นำตัวอย่างจำนวน 31,219 ตัวอย่าง มาถ่วงน้ำหนักเพื่อให้ได้จำนวนเท่ากับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งเท่ากับ 33,869,269 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 พฤติกรรมการสูบบุหรี่

จากการพิจารณาลักษณะทั่วไปของชุดตัวอย่างด้านพฤติกรรมการสูบบุหรี่ที่ใช้ในการศึกษา พบว่า มีเพศชายทั้งสิ้น 16,610,919 คน หรือประมาณร้อยละ 49.04 ของจำนวนประชากรทั้งหมด เป็นเพศหญิง 17,258,350 คน หรือประมาณร้อยละ 50.96 รวมทั้งสิ้น 33,869,269 คน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่กับเพศ จะพบว่า กลุ่มเพศชายมีสัดส่วนของการเป็นผู้สูบบุหรี่สูงกว่าเพศหญิงมาก กล่าวคือ เพศชายร้อยละ 47.03 ของเพศชายทั้งหมดเป็นผู้มีพฤติกรรมในการสูบบุหรี่ แต่เพศหญิงเพียงร้อยละ 3.22 ของจำนวนเพศหญิงทั้งหมดเป็นผู้มีพฤติกรรมในการสูบบุหรี่ โดยเมื่อพิจารณาในภาพรวมจะพบว่า เป็นผู้สูบบุหรี่จำนวน 8,366,991 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 24.70 ของจำนวนทั้งหมด (ตารางที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 พฤติกรรมการสูบบุหรี่จำแนกตามเพศ

หน่วย:คน

เพศ	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ตัวอย่างทั้งหมด	
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศชาย	8,799,004	52.97	7,811,915	47.03	16,610,919	49.04
เพศหญิง	16,703,274	96.78	555,076	3.22	17,258,350	50.96
รวม	25,502,278	75.30	8,366,991	24.70	33,869,269	100

ตารางที่ 5.2 พฤติกรรมการสูบบุหรี่จำแนกตามเขตการปกครอง

หน่วย:คน

เขตการปกครอง	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
เขตชนบท	15,399,959	71.93	6,008,478	28.07	21,408,437
เขตเมือง	10,102,319	81.07	2,358,513	18.93	12,460,832
รวม	25,502,278	75.30	8,366,991	24.70	33,869,269

ตารางที่ 5.3 พฤติกรรมการสูบบุหรี่จำแนกตามภูมิภาค

หน่วย : คน

ภาค	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
กรุงเทพมหานคร	4,415,155	81.69	989,352	18.31	5,404,507
ภาคกลาง	6,209,899	79.66	1,585,657	20.34	7,795,556
ภาคเหนือ	4,851,589	73.25	1,772,162	26.75	6,623,751
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7,307,253	71.30	2,941,868	28.70	10,249,121
ภาคใต้	2,718,382	71.61	1,077,952	28.39	3,796,334
รวม	25,502,278	75.30	8,366,991	24.70	33,869,269

คนที่อาศัยอยู่ในอยู่ในเขตเมืองจะมีพฤติกรรมการเป็นผู้สูบบุหรี่น้อยกว่าคนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท โดยคนที่อยู่ในเขตเมืองร้อยละ 18.93 ของจำนวนคนที่อยู่ในเขตเมืองทั้งหมด 12,460,832 คน คิดเป็นจำนวน 2,358,513 คนที่สูบบุหรี่ ส่วนคนในเขตชนบทร้อยละ 28.07 ของจำนวนในเขตชนบททั้งหมด 21,408,437 คน หรือเท่ากับ 6,008,478 คนเป็นผู้สูบบุหรี่ (ตารางที่ 5.2)

หากจำแนกตามภูมิภาคที่อยู่อาศัยของตัวอย่าง จะพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนของผู้ที่สูบบุหรี่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.70 ของจำนวนตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งสิ้นจำนวน 10,249,121 คนหรือเท่ากับ 2,941,868 คน รองลงมาได้แก่ ภาคใต้ ภาคเหนือ โดยภาคกลางและกรุงเทพมหานคร มีสัดส่วนใกล้เคียงกันและน้อยที่สุด ซึ่งภาคกลางมีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่ร้อยละ 20.34 ของจำนวนตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในภาคกลาง และกรุงเทพมหานครร้อยละ 18.31 ของผู้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้สูบบุหรี่ (ตารางที่ 5.3)

ตารางที่ 5.4 พฤติกรรมการสูบบุหรี่จำแนกตามอาชีพ

หน่วย:คน

อาชีพ	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
ว่างงาน	9,679,434	89.85	1,093,196	10.15	10,772,630
เจ้าของกิจการ/ครอบครัว	7,267,275	64.90	3,930,028	35.10	11,197,303
รับราชการ	1,619,800	80.23	399,031	19.77	2,018,831
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	221,681	79.46	57,289	20.54	278,970
ลูกจ้างเอกชน	6,714,088	69.93	2,887,447	30.07	9,601,535
รวม	25,502,278	75.30	8,366,991	24.70	33,869,269

คนที่มีกิจการของตัวเองหรือช่วยงานครอบครัวเป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่สูงที่สุด โดยมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 35.10 ของจำนวนคนในกลุ่มที่มีกิจการของตัวเองหรือช่วยงานครอบครัวที่มีจำนวน 11,197,303 คน หรือมีจำนวนคนสูบบุหรี่จำนวน 3,930,028 คน รองลงมาได้แก่ อาชีพลูกจ้างเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และรับราชการ ตามลำดับ โดยเท่ากับร้อยละ 30.07 20.54 และ 19.77 ของจำนวนคนในแต่ละกลุ่ม ตามลำดับ และกลุ่มที่ว่างงานเป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่น้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ มาก เท่ากับร้อยละ 10.15 ของจำนวนคนที่ว่างงานทั้งหมด หรือน้อยกว่ากลุ่มที่มีกิจการของตัวเองหรือช่วยงานครอบครัวถึง 3 เท่า (ตารางที่ 5.4)

ตารางที่ 5.5 พฤติกรรมการสูบบุหรี่จำแนกระดับรายได้

หน่วย : คน

รายได้ต่อเดือน	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				รวมทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่		สูบบุหรี่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	18,759,393	76.58	5,737,234	23.42	24,496,627
5,001-10,000 บาท	3,994,547	68.18	1,864,090	31.82	5,858,637
10,001-20,000 บาท	1,861,444	76.69	565,643	23.31	2,427,087
20,001-50,000 บาท	674,784	81.59	152,240	18.41	827,024
มากกว่า 50,000 บาท	212,110	81.61	47,784	18.39	259,894
รวม	25,502,278	75.30	8,366,991	24.70	33,869,269

กลุ่มคนที่มีรายได้น้อยจะมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้สูง เห็นได้จากกลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 20,000 บาทต่อเดือนจะมีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่มากกว่าร้อยละ 20 ส่วนคนที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทต่อเดือนจะมีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่น้อยกว่าร้อยละ 20 โดยกลุ่มที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือนจะมีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่มากที่สุด ซึ่งเท่ากับร้อยละ 31.82 รองลงมาได้แก่ กลุ่มรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน กลุ่มที่มีรายได้10,001-20,000 บาทต่อเดือน กลุ่มรายได้ 20,001 – 50,000 บาทต่อเดือนและกลุ่มรายได้มากกว่า50,000 บาทต่อเดือน ตามลำดับ (ตารางที่ 5.5)

ตารางที่ 5.6 พฤติกรรมการสูบบุหรี่จำแนกกลุ่มอายุ

หน่วย : คน

อายุ	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				รวมทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่		สูบบุหรี่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
15 – 25 ปี	6,381,466	84.87	1,137,505	15.13	7,518,971
26 – 35 ปี	5,152,874	73.16	1,889,981	26.84	7,042,855
36 - 45 ปี	4,919,859	70.92	2,017,517	29.08	6,937,376
46 – 55 ปี	3,789,283	69.27	1,681,151	30.73	5,470,434
มากกว่า 56 ปีขึ้นไป	5,258,796	76.22	1,640,837	23.78	6,899,633
รวม	25,502,278	75.30	8,366,991	24.70	33,869,269

เมื่ออายุมากขึ้นจะมีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่มากขึ้น แต่เมื่อย่างเข้าสู่วัยชราสัดส่วนผู้สูบบุหรี่มีแนวโน้มน้อยลง เห็นได้จากกลุ่มคนวัยรุ่นซึ่งมีอายุ 15-25 ปี มีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่น้อยที่สุดเพียงร้อยละ 15.13 และมีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่เพิ่มขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น ซึ่งเมื่อถึงกลุ่มผู้ใหญ่ที่มีอายุ 46-55 ปี ก็จะมีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่สูงสุดซึ่งเท่ากับร้อยละ 30.73 และเริ่มลดเหลือร้อยละ 23.78 ในกลุ่มคนชรา (ตารางที่ 5.6)

ตารางที่ 5.7 พฤติกรรมการสูบบุหรี่จำแนกตามระดับการศึกษา

หน่วย:คน

ระดับการศึกษา	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
ระดับประถมหรือต่ำกว่า	14,673,221	70.31	6,197,411	29.69	20,870,632
ระดับมัธยม	7,462,805	81.88	1,651,347	18.12	9,114,153
ระดับวิทยาลัย	1,060,688	77.82	302,356	22.18	1,363,043
ระดับมหาวิทยาลัย	2,305,564	91.44	215,877	8.56	2,521,441
รวม	25,502,278	75.30	8,366,991	24.70	33,869,269

ยิ่งมีระดับการศึกษาสูง ยิ่งมีแนวโน้มที่จะมีสัดส่วนการสูบบุหรี่น้อยลงอย่างเห็นได้ชัด โดยกลุ่มคนที่มีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่มากที่สุด ได้แก่ กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ซึ่งร้อยละ 29.69 ของคนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าทั้งหมด 20,870,632 คน ซึ่งเท่ากับ 6,197,411 คน เป็นผู้สูบบุหรี่ รองลงมาได้แก่ กลุ่มระดับวิทยาลัย ซึ่งใกล้เคียงกับระดับมัธยม ซึ่งมีสัดส่วนเท่า 22.18 และ 18.12 ตามลำดับ โดยกลุ่มที่มีการศึกษาสูงในระดับมหาวิทยาลัยมีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่น้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ 8.56 ของจำนวนคนที่จบในระดับมหาวิทยาลัย นั้นเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่ากลุ่มคนที่จบระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าถึง 3 เท่ากว่า (ตารางที่ 5.7)

หากพิจารณาตามสถานภาพการสมรส จะพบว่า กลุ่มคนที่มีแต่งงานแล้ว จะเป็นกลุ่มคนที่มีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่มากที่สุด เท่ากับร้อยละ 28.76 ของจำนวนกลุ่มคนที่แต่งงานแล้วทั้งสิ้น 22,084,514 คน ซึ่งเท่ากับ 6,352,596 คน รองลงมาได้แก่ กลุ่มคนโสดจำนวน 1,386,517 คน หรือร้อยละ 17.51 ของจำนวนคนโสดทั้งหมด 7,920,115 คน มีพฤติกรรมเป็นผู้สูบบุหรี่

สุดท้ายได้แก่ กลุ่มคนที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่ร้อยละ 16.25 ของจำนวนกลุ่มคนที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่ทั้งหมด 3,864,640 คน ซึ่งเท่ากับ 627,878 คน เป็นคนที่สูบบุหรี่ (ตารางที่ 5.8)

ตารางที่ 5.8 พฤติกรรมการสูบบุหรี่จำแนกตามสถานภาพการสมรส

หน่วย:คน

สถานภาพการสมรส	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
โสด	6,533,598	82.49	1,386,517	17.51	7,920,115
แต่งงาน	15,731,918	71.24	6,352,596	28.76	22,084,514
หย่า/แยกกันอยู่	3,236,762	83.75	627,878	16.25	3,864,640
รวม	25,502,278	75.30	8,366,991	24.70	33,869,269

ตารางที่ 5.9 แสดงพฤติกรรมการสูบบุหรี่จำแนกตามการมีโรคประจำตัว

หน่วย:คน

การมีโรคประจำตัว	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
ไม่มีโรคประจำตัว	19,305,983	74.06	6,762,127	25.94	26,068,110
มีโรคประจำตัว	6,196,295	79.43	1,604,864	20.57	7,801,159
รวม	25,502,278	75.30	8,366,991	24.70	33,869,269

การที่คนมีโรคประจำตัวจะส่งผลต่อข้อจำกัดในการสูบบุหรี่ จะทำให้มีพฤติกรรมในการสูบบุหรี่น้อยกว่าคนที่มีสุขภาพปกติ ซึ่งจากการสำรวจเบื้องต้น พบว่า คนที่สุขภาพปกติมีสัดส่วนการสูบบุหรี่สูงกว่าคนที่มีโรคประจำตัว โดยคนที่สุขภาพดีร้อยละ 25.94 ของจำนวนคนที่มีสุขภาพดีทั้งสิ้น 26,068,110 คน ซึ่งเท่ากับ 6,762,127 คน สูบบุหรี่ และคนที่มีโรคประจำตัวจำนวน 1,604,864 คน หรือร้อยละ 20.57 ของจำนวนคนที่มีโรคประจำตัวทั้งหมด 7,801,159 คน (ตารางที่ 5.9)

5.1.2 พฤติกรรมการดื่มสุรา

จากการสำรวจข้อมูลการดื่มสุราของคนไทย ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกับการการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมีสัดส่วนของการเป็นผู้ดื่มสุราสูงกว่าเพศหญิงมากเกือบถึง 4 เท่าตัว กล่าวคือ เพศชายร้อยละ 63.80 ของเพศชายทั้งหมดเป็นผู้มีพฤติกรรมดื่มสุรา แต่เพศหญิงเพียงร้อยละ 14.61 ของจำนวนเพศหญิงทั้งหมดเป็นผู้มีพฤติกรรมในการดื่มสุรา เมื่อพิจารณาในภาพรวมจะพบว่า ประชากรจำนวน 13,118,942 คน มีประชากรจำนวน 13,118,942 คนหรือร้อยละ 38.73 ของจำนวนคนทั้งหมดเป็นผู้ดื่มสุรา (ตารางที่ 5.10)

ตารางที่ 5.10 พฤติกรรมการดื่มสุราจำแนกตามเพศ

หน่วย : คน

เพศ	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
เพศชาย	6,013,696	36.20	10,597,224	63.80	16,610,920
เพศหญิง	14,736,631	85.39	2,521,718	14.61	17,258,349
รวม	20,750,327	61.27	13,118,942	38.73	33,869,269

ตารางที่ 5.11 พฤติกรรมการดื่มสุราจำแนกตามเขตการปกครอง

หน่วย : คน

เขตการปกครอง	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
เขตชนบท	12,742,908	59.52	8,665,529	40.48	21,408,437
เขตเมือง	8,007,419	64.26	4,453,413	35.74	12,460,832
รวม	20,750,327	61.27	13,118,942	38.73	33,869,269

คนที่อาศัยอยู่ในอยู่ในเขตเมืองจะมีพฤติกรรมการเป็นดื่มสุราน้อยกว่าคนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท โดยคนที่อยู่ในเขตเมืองร้อยละ 35.74 ของจำนวนคนที่อยู่ในเขตเมืองทั้งหมด 12,460,832 คน คิดเป็นจำนวน 4,453,413 คน ส่วนคนในเขตชนบทร้อยละ 40.48 ของจำนวนคนในเขตชนบททั้งหมด 21,408,437 คน หรือเท่ากับ 8,665,529 คน ดื่มสุรา (ตารางที่ 5.11)

ตารางที่ 5.12 พฤติกรรมการดื่มสุราจำแนกตามภูมิภาค

หน่วย : คน

ภาค	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
กรุงเทพมหานคร	3,624,195	67.06	1,780,314	32.94	5,404,509
ภาคกลาง	5,248,699	67.33	2,546,858	32.67	7,795,557
ภาคเหนือ	3,289,757	49.67	3,333,994	50.33	6,623,751
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5,754,268	56.14	4,494,851	43.86	10,249,119
ภาคใต้	2,833,408	74.64	962,925	25.36	3,796,333
รวม	20,750,327	61.27	13,118,942	38.73	33,869,269

หากจำแนกตามภูมิภาคที่อยู่อาศัย จะพบว่า ภาคเหนือมีสัดส่วนของผู้ที่ดื่มสุรามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.33 ของจำนวนที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือทั้งสิ้นจำนวน 6,623,751 คนหรือเท่ากับ 3,333,994 คน รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานครและภาคกลาง ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ตามลำดับ ซึ่งกรุงเทพมหานครมีผู้ดื่มสุราร้อยละ 32.94 ของจำนวนคนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และภาคกลางร้อยละ 32.67 ของผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคกลางเป็นผู้ดื่มสุรา และน้อยที่สุดได้แก่ ภาคใต้ โดยร้อยละ 25.36 ของจำนวนคนที่อยู่ในภาคใต้ดื่มสุรา(ตารางที่ 5.12)

ตารางที่ 5.13 พฤติกรรมการดื่มสุราจำแนกตามอาชีพ

หน่วย : คน

อาชีพ	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
ว่างงาน	9,024,181	83.77	1,748,450	16.23	10,772,631
กิจการส่วนตัว/ครอบครัว	5,414,866	48.36	5,782,437	51.64	11,197,303
รับราชการ	1,035,355	51.28	983,475	48.72	2,018,830
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	141,045	50.56	137,925	49.44	278,970
ลูกจ้างเอกชน	5,134,880	53.48	4,466,655	46.52	9,601,535
รวม	20,750,327	61.27	13,118,942	38.73	33,869,269

กิจการส่วนตัวหรือช่วยงานครอบครัวเป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมการดื่มสุราสูงที่สุด โดยมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 51.64 ของจำนวนคนในกลุ่มนี้ทั้งหมด รองลงมาได้ แก่ พนักงานรัฐวิสาหกิจ รับราชการ อาชีพลูกจ้างเอกชน ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 49.44 48.72 และ 46.52 ของจำนวนคนในแต่ละกลุ่ม ตามลำดับ และกลุ่มที่ว่างงานเป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมการดื่มสุราน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ มาก ซึ่งเท่ากับร้อยละ 16.23 ของจำนวนตัวอย่างที่ว่างงานทั้งหมด (ตารางที่ 5.13)

ตารางที่ 5.14 พฤติกรรมการดื่มสุราจำแนกตามระดับรายได้

หน่วย : คน

รายได้ต่อเดือน	พฤติกรรมการดื่มสุรา				รวมทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา		ดื่มสุรา		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	16,103,411	65.74	8,393,218	34.26	24,496,629
5,001-10,000 บาท	2,830,509	48.31	3,028,127	51.69	5,858,636
10,001-20,000 บาท	1,208,918	49.81	1,218,168	50.19	2,427,086
20,001-50,000 บาท	462,965	55.98	364,060	44.02	827,025
มากกว่า 50,000 บาท	144,524	55.61	115,369	44.39	259,893
รวม	20,750,327	61.27	13,118,942	38.73	33,869,269

กลุ่มที่รายได้ค่อนข้างน้อยที่ระดับรายได้เท่ากับ 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือน มีสัดส่วนผู้ดื่มสุรามากที่สุด และมีแนวโน้มว่าเมื่อรายได้มากขึ้น จะมีสัดส่วนผู้ดื่มสุราน้อยลงตามไปด้วย นอกจากนี้ กลุ่มคนที่มีรายได้น้อยที่สุดคือมีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน มีสัดส่วนผู้ดื่มสุราน้อยที่สุดซึ่งเท่ากับร้อยละ 34.26 (ตารางที่ 5.14)

อายุมากขึ้นจะมีสัดส่วนผู้ดื่มสุราสูงขึ้นตามไปด้วย แต่เมื่อถึงช่วงอายุหนึ่งก็จะมีแนวโน้มสัดส่วนผู้สูบบุหรี่ลดลงแปรผกผันกับระดับอายุที่เพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากเมื่ออยู่ช่วงวัยรุ่นอายุ 15-25 ปีมีสัดส่วนผู้ดื่มสุราเพียงร้อยละ 28.64 และเมื่อย่างเข้าวัยผู้ใหญ่อายุ 36-45 ปีจะมีสัดส่วนผู้ดื่มสุราสูงที่สุดคือร้อยละ 48.18 และก็จะมีสัดส่วนลดลงมาจนมีสัดส่วนน้อยที่สุดเมื่อย่างเข้าวัยชราซึ่งมีสัดส่วนผู้ดื่มสุราร้อยละ 27.09 (ตารางที่ 5.15)

ตารางที่ 5.15 แสดงพฤติกรรมการดื่มสุราจำแนกตามระดับอายุ

หน่วย : คน

อายุ	พฤติกรรมการดื่มสุรา				รวมทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา		ดื่มสุรา		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
15 – 25 ปี	5,365,719	71.36	2,153,254	28.64	7,518,973
26 – 35 ปี	3,750,472	53.25	3,292,383	46.75	7,042,855
36 - 45 ปี	3,595,049	51.82	3,342,327	48.18	6,937,376
46 – 55 ปี	3,008,292	54.99	2,462,141	45.01	5,470,433
มากกว่า 56 ปีขึ้นไป	5,030,795	72.91	1,868,837	27.09	6,899,632
รวม	20,750,327	61.27	13,118,942	38.73	33,869,269

หากจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มคนที่จบระดับวิทยาลัย ซึ่งประกอบไปด้วยนักเรียนเทคนิคและนักเรียนพาณิชย์มีสัดส่วนผู้ดื่มสุรามากที่สุด ซึ่งร้อยละ 45.12 ของประชากรที่จบการศึกษาระดับวิทยาลัย ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 615,012 คนเป็นผู้ดื่มสุรา รองลงมาได้แก่ ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ระดับมหาวิทยาลัย และระดับมัธยม ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนเท่ากับ 40.11 35.84 และ 35.43 ตามลำดับ (ตารางที่5.16)

ตารางที่ 5.16 พฤติกรรมการดื่มสุราจำแนกตามระดับการศึกษา

หน่วย : คน

ระดับการศึกษา	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
ระดับประถมหรือต่ำกว่า	12,499,933	59.89	8,370,697	40.11	20,870,630
ระดับมัธยม	5,884,632	64.57	3,229,521	35.43	9,114,153
ระดับวิทยาลัย	748,033	54.88	615,012	45.12	1,363,045
ระดับมหาวิทยาลัย	1,617,729	64.16	903,712	35.84	2,521,441
รวม	20,750,327	61.27	13,118,942	38.73	33,869,269

ตารางที่ 5.17 พฤติกรรมการดื่มสุราจำแนกตามสถานภาพสมรส

หน่วย : คน

สถานภาพการสมรส	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
โสด	5,396,114	68.13	2,524,001	31.87	7,920,115
แต่งงาน	12,379,133	56.05	9,705,381	43.95	22,084,514
หย่า/แยกกันอยู่	2,975,080	76.98	889,560	23.02	3,864,640
รวม	20,750,327	61.27	13,118,942	38.73	33,869,269

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการสมรส จะพบว่า กลุ่มคนที่มีแต่งงานแล้ว จะเป็นกลุ่มคนที่มีสัดส่วนผู้ดื่มสุรามากที่สุด เท่ากับ ร้อยละ 43.95 ของจำนวนกลุ่มคนที่แต่งงานแล้วทั้งสิ้น 22,084,514 คน ซึ่งเท่ากับ 9,705,381 คน รองลงมาได้แก่ กลุ่มคนโสดจำนวน 2,524,001 คน หรือ ร้อยละ 31.87 ของจำนวนคนโสดทั้งหมดมีพฤติกรรมเป็นผู้ดื่มสุรา สุดท้ายได้แก่ กลุ่มคนที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่ร้อยละ 23.02 ของจำนวนคนที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่ทั้งหมด 3,864,640 คน ซึ่งเท่ากับ 889,560 คน เป็นคนที่ดื่มสุรา (ตารางที่ 5.17)

ตารางที่ 5.18 แสดงพฤติกรรมการดื่มสุราจำแนกตามการมีโรคประจำตัว

หน่วย : คน

การมีโรคประจำตัว	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
ไม่มีโรคประจำตัว	15,299,820	58.69	10,768,290	41.31	26,068,110
มีโรคประจำตัว	5,450,507	69.87	2,350,652	30.13	7,801,159
รวม	20,750,327	61.27	13,118,942	38.73	33,869,269

การที่คนมีโรคประจำตัวจะส่งผลต่อข้อจำกัดในการดื่มสุรา จะทำให้มีพฤติกรรมในดื่มสุราน้อยกว่าคนที่มีสุขภาพปกติ ซึ่งจากการสำรวจเบื้องต้น พบว่า คนที่สุขภาพปกติมีสัดส่วนการดื่มสุราสูงกว่าคนที่มีโรคประจำตัว โดยคนที่สุขภาพดีร้อยละ 41.31 ของจำนวนคนที่มีสุขภาพดีทั้งสิ้น 26,068,110 คน ซึ่งเท่ากับ 10,768,290 คน ดื่มสุรา และคนที่มีโรคประจำตัวจำนวน 2,350,652 คน หรือร้อยละ 30.13 ของจำนวนคนที่มีโรคประจำตัวทั้งหมด 7,801,159 คน (ตารางที่ 5.18)

5.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่กับการดื่มสุรา

ในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการสูบบุหรี่กับการดื่มสุราของคนไทยที่ได้จากการสำรวจในครั้งนี้ จะประกอบไปด้วย 2 ส่วนได้แก่ พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่ และ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคนที่ดื่มสุรา รายละเอียดดังนี้

1) พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่

คนที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการดื่มสุราด้วย โดยคนที่สูบบุหรี่ถึง 6,410,087 คนหรือร้อยละ 76.61 ของจำนวนคนสูบบุหรี่ทั้งหมดเท่ากับ 8,366,991 คนจะดื่มสุราด้วย โดยอีก 1,956,904 คนหรือร้อยละ 23.39 เป็นผู้สูบบุหรี่แต่ไม่ดื่มสุรา และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายเพศ พบว่าชายสูบบุหรี่ถึงร้อยละ 78.54 จะมีพฤติกรรมดื่มสุราด้วย ในขณะเพศหญิงที่สูบบุหรี่ร้อยละ 49.45 จะดื่มสุราด้วย (ตารางที่ 5.19)

ตารางที่ 5.19 พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่จำแนกตามเพศ

หน่วย : คน

เพศ	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
เพศชาย	1,676,316	21.46	6,135,599	78.54	7,811,915
เพศหญิง	280,588	50.55	274,488	49.45	555,076
รวม	1,956,904	23.39	6,410,087	76.61	8,366,991

ตารางที่ 5.20 พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่จำแนกตามเขตการปกครอง

หน่วย : คน

เขตการปกครอง	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
เขตเมือง	472,393	20.03	1,886,120	79.97	2,358,513
เขตชนบท	1,484,511	24.71	4,523,967	75.29	6,008,478
รวม	1,956,904	23.39	6,410,087	76.61	8,366,991

คนสูบบุหรี่ที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองจะมีพฤติกรรมการเป็นดื่มสุราสูงกว่าคนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทเพียงเล็กน้อย โดยคนสูบบุหรี่ที่อยู่ในเขตเมืองร้อยละ 79.97 ของจำนวนคนสูบบุหรี่ที่อยู่ในเขตเมืองทั้งหมด 2,358,513 คน คิดเป็นจำนวน 1,886,120 คนมีพฤติกรรมดื่มสุรา ส่วนคนสูบบุหรี่ที่อยู่ในเขตชนบทร้อยละ 75.29 ของจำนวนในเขตชนบททั้งหมด 6,008,478 คน หรือเท่ากับ 4,523,967 คน ดื่มสุรา (ตารางที่ 5.20)

ตารางที่ 5.21 พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่จำแนกตามภูมิภาค

หน่วย : คน

ภาค	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
กรุงเทพมหานคร	181,972	18.39	807,380	81.61	989,352
ภาคกลาง	437,372	27.58	1,148,285	72.42	1,585,657
ภาคเหนือ	365,551	20.63	1,406,612	79.37	1,772,163
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	481,672	16.37	2,460,195	83.63	2,941,867
ภาคใต้	490,337	45.49	587,615	54.51	1,077,952
รวม	1,956,904	23.39	6,410,087	76.61	8,366,991

หากจำแนกตามภูมิภาค พบว่า คนสูบบุหรี่ที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนของผู้ที่ดื่มสุรามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.63 ของจำนวนคนสูบบุหรี่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งสิ้นจำนวน 2,941,867 คนหรือเท่ากับ 2,460,195 คน รองลงมาได้แก่ กรุงเทพมหานคร เหนือ ภาคกลาง ตามลำดับ ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ส่วนคนสูบบุหรี่ภาคใต้มีสัดส่วนผู้ดื่มสุราน้อยกว่าภาคอื่นๆ มากคือร้อยละ 54.51 ของจำนวนคนสูบบุหรี่ที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ (ตารางที่ 5.21)

อาชีพราชการที่สูบบุหรี่เป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมการดื่มสุราสูงที่สุด โดยมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 87.05 ของจำนวนคนที่สูบบุหรี่ทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ลูกจ้างเอกชน กิจการส่วนตัวหรือช่วยงานครอบครัว พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ และกลุ่มที่ว่างงานที่สูบบุหรี่จะเป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมการดื่มสุราน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ มาก ซึ่งเท่ากับร้อยละ 54.94 ของจำนวนคนที่ว่างงานที่สูบบุหรี่ทั้งหมด (ตารางที่ 5.22)

ตารางที่ 5.22 พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่จำแนกตามอาชีพ

หน่วย : คน

อาชีพ	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
ว่างงาน	492,541	45.06	600,656	54.94	1,093,197
กิจการส่วนตัว/ครอบครัว	833,487	21.21	3,096,540	78.79	3,930,027
รับราชการ	51,655	12.95	347,376	87.05	399,031
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	14,902	26.01	42,387	73.99	57,289
ลูกจ้างเอกชน	564,319	19.54	2,323,128	80.46	2,887,447
รวม	1,956,904	23.39	6,410,087	76.61	8,366,991

กลุ่มรายได้ปานกลางที่ระดับรายได้ เท่ากับ 10,001-20,000 บาทต่อเดือนซึ่งสูบบุหรี่มีสัดส่วนเป็นผู้ดื่มสุรามากที่สุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มรายได้มากที่สุดระดับมากกว่า 50,000 บาท กลุ่มรายได้5,001-10,000 บาท และกลุ่มรายได้ 20,001-50,000 บาท ตามลำดับ ซึ่งมีสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้กลุ่มคนที่มีรายได้น้อยที่สุดคือมีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือนมีสัดส่วนผู้ดื่มสุราน้อยที่สุดซึ่งเท่ากับร้อยละ 75.02 (ตารางที่ 5.23)

ตารางที่ 5.23 พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่จำแนกตามระดับรายได้

หน่วย : คน

รายได้ต่อเดือน	พฤติกรรมการดื่มสุรา				รวมทั้งหมด
	ดื่มสุรา		ไม่ดื่มสุรา		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	1,433,442	24.98	4,303,792	75.02	5,737,234
5,001-10,000 บาท	376,500	20.20	1,487,590	79.80	1,864,090
10,001-20,000 บาท	103,106	18.23	462,538	81.77	565,644
20,001-50,000 บาท	34,931	22.95	117,308	77.05	152,239
มากกว่า 50,000 บาท	8,925	18.68	38,859	81.32	47,784
รวม	1,956,904	23.39	6,410,087	76.61	8,366,991

ตารางที่ 5.24 พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่จำแนกตามระดับอายุ

หน่วย : คน

อายุ	พฤติกรรมการดื่มสุรา				รวมทั้งหมด
	ดื่มสุรา		ไม่ดื่มสุรา		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
15 – 25 ปี	190,630	16.76	946,875	83.24	1,137,505
26 – 35 ปี	311,110	16.46	1,578,871	83.54	1,889,981
36 - 45 ปี	410,499	20.35	1,607,017	79.65	2,017,516
46 – 55 ปี	380,830	22.65	1,300,321	77.35	1,681,151
มากกว่า 56 ปีขึ้นไป	663,835	40.46	977,003	59.54	1,640,838
รวม	1,956,904	23.39	6,410,087	76.61	8,366,991

กลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 56 ปีขึ้นไปที่สูบบุหรี่จะมีพฤติกรรมการดื่มเหล้าน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆมาก โดยมีสัดส่วนของผู้ดื่มเหล้าร้อยละ 59.54 โดยกลุ่มที่มีอายุ 26 - 35 ปีที่สูบบุหรี่จะเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีพฤติกรรมดื่มสุรามากที่สุด เท่ากับร้อยละ 83.54 (ตารางที่ 5.24)

ตารางที่ 5.25 พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่จำแนกตามระดับการศึกษา

หน่วย : คน

ระดับการศึกษา	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
ระดับประถมหรือต่ำกว่า	1,582,096	25.53	4,615,315	74.47	6,197,411
ระดับมัธยม	304,602	18.45	1,346,745	81.55	1,651,347
ระดับวิทยาลัย	35,935	11.88	266,421	88.12	302,356
ระดับมหาวิทยาลัย	34,271	15.88	181,606	84.12	215,877
รวม	1,956,904	23.39	6,410,087	76.61	8,366,991

คนที่สูบบุหรี่ยิ่งมีการศึกษาสูง ยิ่งมีความเสี่ยงที่จะเป็นผู้ดื่มสุราด้วย เห็นได้จากคนสูบบุหรี่ที่จบระดับมหาวิทยาลัยมีสัดส่วนเป็นผู้ดื่มสุราถึงร้อยละ 84.12 รองลงมาได้แก่ระดับมัธยม โดยกลุ่มที่จบประถมศึกษาหรือต่ำที่สูบบุหรี่จะมีสัดส่วนเป็นผู้ดื่มสุราน้อยที่สุดเท่ากับร้อยละ 74.47 (ตารางที่ 5.25)

ตารางที่ 5.26 พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่จำแนกตามสถานภาพสมรส

หน่วย : คน

สถานภาพการสมรส	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
โสด	223,617	16.13	1,162,900	83.87	1,386,517
แต่งงาน	1,485,025	23.38	4,867,571	76.62	6,352,596
หย่า/แยกกันอยู่	248,262	39.54	379,616	60.46	627,878
รวม	1,956,904	23.39	6,410,087	76.61	8,366,991

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการสมรส จะพบว่า กลุ่มคนโสดที่สูบบุหรี่ จะเป็นกลุ่มคนที่มีสัดส่วนผู้ดื่มสุรามากที่สุด เท่ากับร้อยละ 83.87 ของจำนวนกลุ่มคนโสดที่สูบบุหรี่ทั้งสิ้น 1,386,517 คน ซึ่งเท่ากับ 1,162,900 คน รองลงมาได้แก่ กลุ่มคนสูบบุหรี่ที่แต่งงานแล้วจำนวน 4,867,571 คน หรือร้อยละ 76.62 ของคนสูบบุหรี่ที่แต่งงานแล้วทั้งหมด สุดท้ายได้แก่ กลุ่มคนสูบบุหรี่ที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่ร้อยละ 60.46 ของจำนวนกลุ่มคนสูบบุหรี่ที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่ทั้งหมด (ตารางที่ 5.26)

ตารางที่ 5.27 พฤติกรรมการดื่มสุราของคนที่สูบบุหรี่จำแนกตามการมีโรคประจำตัว

หน่วย : คน

การมีโรคประจำตัว	พฤติกรรมการดื่มสุรา				ทั้งหมด
	ไม่ดื่มสุรา	ร้อยละ	ดื่มสุรา	ร้อยละ	
ไม่มีโรคประจำตัว	1,371,615	20.28	5,390,512	79.72	6,762,127
มีโรคประจำตัว	585,289	36.47	1,019,575	63.53	1,604,864
รวม	1,956,904	23.39	6,410,087	76.61	8,366,991

คนที่มีร่างกายปกติจะมีพฤติกรรมเสี่ยงที่สูงกว่าคนที่มีโรคประจำตัว ดังจะเห็นได้ว่ากลุ่มคนที่มีร่างกายปกติที่สูบบุหรี่ถึงร้อยละ 79.72 หรือ 5,390,512 คนจากคนที่สูบบุหรี่ทั้งหมดที่มีร่างกายปกติทั้งหมด 6,762,727 จะมีพฤติกรรมเป็นผู้ดื่มสุราด้วย แต่คนที่มีโรคประจำตัวที่สูบบุหรี่จะเป็นผู้ดื่มสุราด้วยเพียงร้อยละ 63.53 (ตารางที่ 5.27)

2) พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคนที่ดื่มสุรา

จากการพิจารณาลักษณะของคนที่ดื่มสุรา พบว่า คนดื่มสุราจำนวน 6,410,087 คน หรือร้อยละ 48.86 ของคนดื่มสุราทั้งหมด 13,118,942 คน เป็นคนที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ด้วย อีก 6,708,855 คนหรือร้อยละ 51.14 ไม่สูบบุหรี่ หากพิจารณาแยกตามเพศ พบว่า เพศชายมีพฤติกรรมทั้งดื่มเหล้าและสูบบุหรี่สูงกว่าเพศหญิง โดยเพศชายที่ดื่มสุราร้อยละ 57.90 มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ แต่เพศหญิงที่ดื่มสุราเพียงร้อยละ 10.88 ที่สูบบุหรี่ด้วย (ตารางที่ 5.28)

ตารางที่ 5.28 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ดื่มสุราจำแนกตามเพศ

หน่วย:คน

เพศ	การสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
เพศชาย	4,461,625	42.10	6,135,599	57.90	10,597,224
เพศหญิง	2,247,230	89.12	274,488	10.88	2,521,718
รวม	6,708,855	51.14	6,410,087	48.86	13,118,942

ตารางที่ 5.29 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ดื่มสุราจำแนกตามเขตการปกครอง

หน่วย:คน

เขตการปกครอง	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
เขตชนบท	4,141,562	47.79	4,523,967	52.21	8,665,529
เขตเมือง	2,567,293	57.65	1,886,120	42.35	4,453,413
รวม	6,708,855	51.14	6,410,087	48.86	13,118,942

กลุ่มคนดื่มสุราที่อาศัยอยู่ในชนบทจะมีพฤติกรรมการเป็นผู้สูบบุหรี่มากกว่าคนที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง โดยคนดื่มสุราที่อยู่ในเขตชนบทร้อยละ 52.21 ของจำนวนคนดื่มสุราที่อยู่ในเขตชนบททั้งหมด 8,665,529 คน คิดเป็นจำนวน 4,523,967 คนเป็นผู้สูบบุหรี่ ส่วนคนดื่มสุราในเขตเมืองร้อยละ 42.35 ของจำนวนในเขตเมืองทั้งหมด 4,453,413 คน หรือเท่ากับ 1,886,120 คน เป็นผู้สูบบุหรี่ด้วย (ตารางที่ 5.29)

ตารางที่ 5.30 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ดื่มสุราจำแนกตามภูมิภาค

หน่วย : คน

ภาค	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
กรุงเทพมหานคร	972,933	54.65	807,379	45.35	1,780,312
ภาคกลาง	1,398,573	54.91	1,148,285	45.09	2,546,858
ภาคเหนือ	1,927,383	57.81	1,406,612	42.19	3,333,995
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,034,655	45.27	2,460,196	54.73	4,494,851
ภาคใต้	375,311	38.98	587,615	61.02	962,926
รวม	6,708,855	51.14	6,410,087	48.86	13,118,942

หากจำแนกตามภูมิภาคที่อยู่อาศัย จะพบว่า คนดื่มสุราที่อยู่ภาคใต้มีสัดส่วนของผู้ที่สูบบุหรี่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.02 ของจำนวนคนดื่มสุราที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ทั้งสิ้นจำนวน 962,926 คนหรือเท่ากับ 587,615 คน รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ตามลำดับ ซึ่งคนดื่มสุราที่อยู่ภาคเหนือจะมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่น้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ 42.19 (ตารางที่ 5.30)

คนดื่มสุราที่เป็นลูกจ้างเอกชนและคนที่มีกิจการของตัวเองหรือช่วยงานครอบครัว เป็นกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่สูงที่สุด ประมาณร้อยละ 50 ส่วนที่เหลืออีก 3 กลุ่มได้แก่ กลุ่มพนักงานรัฐวิสาหกิจ คนว่างงาน รับราชการที่ดื่มสุรามีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ที่ใกล้เคียงกันอยู่ในช่วงร้อยละ 30 – 35 ของจำนวนคนที่ดื่มสุราทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม (ตารางที่ 5.31)

ตารางที่ 5.31 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ดื่มสุราจำแนกตามอาชีพ

หน่วย:คน

อาชีพ	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
ว่างงาน	1,147,795	65.65	600,655	34.35	1,748,450
เจ้าของกิจการ/ครอบครัว	2,685,896	46.45	3,096,540	53.55	5,782,436
รับราชการ	636,098	64.68	347,376	35.32	983,474
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	95,537	69.27	42,388	30.73	137,925
ลูกจ้างเอกชน	2,143,529	47.99	2,323,128	52.01	4,466,657
รวม	6,708,855	51.14	6,410,087	48.86	13,118,942

ตารางที่ 5.32 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ดื่มสุราจำแนกระดับรายได้

หน่วย : คน

รายได้ต่อเดือน	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				รวมทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่		สูบบุหรี่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	4,089,425	48.72	4,303,792	51.28	8,393,217
5,001-10,000 บาท	1,540,537	50.87	1,487,590	49.13	3,028,127
10,001-20,000 บาท	755,631	62.03	462,538	37.97	1,218,169
20,001-50,000 บาท	246,752	67.78	117,308	32.22	364,060
มากกว่า 50,000 บาท	76,510	66.32	38,859	33.68	115,369
รวม	6,708,855	51.14	6,410,087	48.86	13,118,942

คนที่ดื่มสุราที่มีรายได้น้อยจะมีสัดส่วนเป็นผู้สูบบุหรี่สูงกว่าคนดื่มสุราที่มีรายได้มาก โดยส่วนกลุ่มที่มีรายได้น้อยที่สุดคือไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือนที่ดื่มสุรามีสัดส่วนเป็นผู้สูบบุหรี่มากที่สุดคือ ร้อยละ 51.28 รองลงมาคือกลุ่มคนที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือนที่ดื่มสุรามีสัดส่วนที่เป็นผู้สูบบุหรี่ร้อยละ 49.13 โดยที่กลุ่มคนที่มีรายได้ในช่วง 20,001-50,000 บาทต่อเดือนที่ดื่มสุรามีสัดส่วนเป็นผู้สูบบุหรี่น้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ 32.22 (ตารางที่ 5.32)

ตารางที่ 5.33 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ดื่มสุราจำแนกกลุ่มอายุ

หน่วย : คน

อายุ	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				รวมทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่		สูบบุหรี่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
15 – 25 ปี	1,206,380	56.03	946,874	43.97	2,153,254
26 – 35 ปี	1,713,512	52.04	1,578,871	47.96	3,292,383
36 - 45 ปี	1,735,310	51.92	1,607,017	48.08	3,342,327
46 – 55 ปี	1,161,820	47.19	1,300,321	52.81	2,462,141
มากกว่า 56 ปีขึ้นไป	891,833	47.72	977,004	52.28	1,868,837
รวม	6,708,855	51.14	6,410,087	48.86	13,118,942

ตารางที่ 5.34 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ดื่มสุราจำแนกตามระดับการศึกษา

หน่วย:คน

ระดับการศึกษา	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่		สูบบุหรี่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ระดับประถมหรือต่ำกว่า	3,755,382	44.86	4,615,315	55.14	8,370,697
ระดับมัธยม	1,882,776	58.30	1,346,745	41.70	3,229,521
ระดับวิทยาลัย	348,591	56.68	266,421	43.32	615,012
ระดับมหาวิทยาลัย	722,106	79.90	181,606	20.10	903,712
รวม	6,708,855	51.14	6,410,087	48.86	13,118,942

ยิ่งมีอายุมากขึ้นสัดส่วนของผู้ที่ดื่มสุราจะเป็นผู้ที่สูบบุหรี่ด้วยจะมีแนวโน้มมากขึ้น โดยกลุ่มที่มีอายุน้อยที่สุด ได้แก่กลุ่มอายุ 15-25 ปีที่ดื่มสุราจะมีสัดส่วนการเป็นผู้สูบบุหรี่ด้วยน้อยที่สุด ซึ่งเท่ากับร้อยละ 43.97 น้อยรองลงมาได้แก่ กลุ่มอายุ 26-35 ปีที่ดื่มสุรามีสัดส่วนการเป็นผู้สูบบุหรี่เท่ากับร้อยละ 47.96 ส่วนกลุ่มที่มีอายุ46-55 ปีที่ดื่มสุราจะมีสัดส่วนการเป็นผู้สูบบุหรี่มากที่สุด ได้แก่ ร้อยละ 52.81 (ตารางที่ 5.33)

ยิ่งมีระดับการศึกษาสูงคนที่เป็นผู้ดื่มสุรา ยิ่งมีแนวโน้มที่จะมีสัดส่วนการสูบบุหรี่น้อยลงอย่างเห็นได้ชัด โดยกลุ่มคนที่มีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่น้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มที่จบระดับการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 20.10 ซึ่งกลุ่มที่จบระดับมัธยมศึกษา และระดับวิทยาลัยมีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่มากขึ้น ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จะมีสัดส่วนผู้ที่สูบบุหรี่มากที่สุดเท่าร้อยละ 55.14 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มากว่ากลุ่มคนที่จบระดับมหาวิทยาลัยถึง 2 เท่ากว่า (ตารางที่ 5.34)

ตารางที่ 5.35 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ดื่มสุราจำแนกตามสถานภาพการสมรส

หน่วย:คน

สถานภาพการสมรส	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่		สูบบุหรี่		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
โสด	1,361,102	53.93	1,162,900	46.07	2,524,002
แต่งงาน	4,837,809	49.85	4,867,571	50.15	9,705,380
หย่า/แยกกันอยู่	509,944	57.33	379,616	42.67	889,560
รวม	6,708,855	51.14	6,410,087	48.86	13,118,942

หากพิจารณาตามสถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่างที่ดื่มสุรา จะพบว่า กลุ่มคนที่มีแต่งงานแล้ว จะเป็นกลุ่มคนที่มีสัดส่วนผู้สูบบุหรี่มากที่สุด เท่ากับร้อยละ 50.51 ของจำนวนกลุ่มคนที่แต่งงานแล้วที่ดื่มสุรา รองลงมาได้แก่ กลุ่มคนโสดร้อยละ 46.07 ของจำนวนคนโสดทั้งหมดที่ดื่มสุรา กลุ่มที่มีพฤติกรรมเป็นผู้สูบบุหรี่น้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มคนที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่ร้อยละ 42.67 ของจำนวนกลุ่มคนที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่ทั้งหมดที่ดื่มสุราเป็นคนที่สูบบุหรี่ (ตารางที่ 5.35)

ตารางที่ 5.36 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ดื่มสุราจำแนกตามการมีโรคประจำตัว

หน่วย:คน

การมีโรคประจำตัว	พฤติกรรมการสูบบุหรี่				ทั้งหมด
	ไม่สูบบุหรี่	ร้อยละ	สูบบุหรี่	ร้อยละ	
ไม่มีโรคประจำตัว	5,377,778	49.94	5,390,512	50.06	10,768,290
มีโรคประจำตัว	1,331,077	56.63	1,019,575	43.37	2,350,652
รวม	6,708,855	51.14	6,410,087	48.86	13,118,942

คนดื่มสุราที่มีโรคประจำตัว จะมีพฤติกรรมในการสูบบุหรี่น้อยกว่าคนที่มีสุขภาพปกติ ซึ่งจากการสำรวจเบื้องต้น พบว่า คนดื่มสุราที่สุขภาพปกติมีสัดส่วนการสูบบุหรี่สูงกว่าคนที่มีโรคประจำตัว โดยคนที่สุขภาพดีร้อยละ 50.06 ของจำนวนคนดื่มสุราที่มีสุขภาพดี เป็นคนสูบบุหรี่ และคนดื่มสุราที่มีโรคประจำตัวร้อยละ 43.37 ของจำนวนคนดื่มสุราที่มีโรคประจำตัวทั้งหมดจะสูบบุหรี่ด้วย (ตารางที่ 5.36)

5.2 การวิเคราะห์แบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่และแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของคนไทย

การวิเคราะห์แบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ และแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของคนไทย เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านราคา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม กับพฤติกรรมการเป็นผู้สูบบุหรี่ และพฤติกรรมการเป็นผู้ดื่มสุราของคนไทย พร้อมทั้งทดสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบจำลองที่ได้จากการประมาณค่า ซึ่งในการวิเคราะห์แบบจำลองนี้ ได้ใช้เครื่องมือทางสถิติ คือ Binomial Logit Model ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวแปรตามที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ในที่นี้คือ พฤติกรรมการเป็นผู้สูบบุหรี่ และพฤติกรรมการเป็นผู้ดื่มสุรา โดยอาศัย Maximum Likelihood Estimation ในการประมาณค่า ทำให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมการสูบบุหรี่และพฤติกรรมการดื่มสุรา และทำให้ทราบค่าความน่าจะเป็นของการเกิดพฤติกรรมดังกล่าว

ผลการศึกษาที่ได้จากแบบจำลองจะแสดงถึงทิศทางและผลกระทบของตัวแปรต่างๆ ที่มีต่อความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ และความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา โดยพิจารณาจากขนาดและเครื่องหมายของสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร ซึ่งสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการประมาณค่านั้นจะไม่ได้แสดงถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงของความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่จะแสดงให้เห็นเพียงว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นมีมากน้อยเพียงใด สำหรับการวิเคราะห์ความเหมาะสม (Goodness of Fit) ของแบบจำลอง จะพิจารณาจากค่า Pseudo R^2 และค่า Overall Percentage หรือเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องในการประมาณค่า ซึ่งเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนทางเลือกที่เกิดขึ้นจริงกับจำนวนทางเลือกที่พยากรณ์ได้จากแบบจำลอง ซึ่งจะทำให้ทราบว่าแบบจำลองที่ได้มีความถูกต้องในการพยากรณ์ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด

5.2.1 การวิเคราะห์แบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่

ในการวิเคราะห์แบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบสมการดังนี้

$$Z = \text{Log}\ \frac{P_i}{1 - P_i}$$

$$= c + \beta_1 Y + \beta_2 P_C + \beta_3 AL_i + \beta_4 Age1 + \beta_5 Age2 + \beta_6 Age3 + \beta_7 Age4$$
$$+ \beta_8 Female + \beta_9 Sick + \beta_{10} Rural + \beta_{11} Cen + \beta_{12} North + \beta_{13} Ne + \beta_{14} South$$
$$+ \beta_{15} High + \beta_{16} College + \beta_{17} Univer + \beta_{18} Boss + \beta_{19} Gov + \beta_{20} Enter$$
$$+ \beta_{21} Private + \beta_{22} Mar + \beta_{23} Widow$$

ตารางที่ 5.37 สัญลักษณ์ ตัวแปร และคำจำกัดความที่ใช้ในแบบจำลอง ความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่

สัญลักษณ์	ตัวแปรและคำจำกัดความ
	พฤติกรรมการเป็นผู้สูบบุหรี่ของคนไทย
1. P_i	= 0 เมื่อตัวอย่างไม่สูบบุหรี่
	= 1 เมื่อตัวอย่างสูบบุหรี่
2. Y	**รายได้** (พันบาท) เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ
3. P_C	**ราคาบุหรี่**(บาท) เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ
	พฤติกรรมการเป็นผู้ดื่มสุราของคนไทย
4. AL_i	= 0 เมื่อตัวอย่างไม่ดื่มสุรา
	= 1 เมื่อตัวอย่างดื่มสุรา
	อายุ
5. Age1	กลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงอายุ 26 – 35 ปี
6. Age2	กลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงอายุ 36 – 45 ปี
7. Age3	กลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงอายุ 46 – 55 ปี
8. Age4	กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 56 ปีขึ้นไป
	กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วยอายุ 15 – 25 ปี เป็นกลุ่มอ้างอิง (มีค่าเท่ากับ 0)
	เพศ
9. Female	= 0 เมื่อตัวอย่างเป็นเพศชาย
	= 1 เมื่อตัวอย่างเป็นหญิง
	โรคประจำตัว
10. Sick	= 0 เมื่อตัวอย่างไม่มีโรคประจำตัว
	= 1 เมื่อตัวอย่างมีโรคประจำตัว
	เขตการปกครอง
11. Rural	= 0 เมื่อตัวอย่างอาศัยอยู่เขตเมือง
	= 1 เมื่อตัวอย่างอาศัยอยู่ในชนบท

ตารางที่ 5.37 สัญลักษณ์ ตัวแปร และคำจำกัดความที่ใช้ในแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่

สัญลักษณ์	ตัวแปรและคำจำกัดความ
	ภูมิภาค
12. Cen	= 1 เมื่อตัวอย่างอาศัยอยู่ในภาคกลาง
	= 0 เมื่อตัวอย่างอาศัยอยู่ในภาคอื่น
13. North	= 1 เมื่อตัวอย่างอาศัยอยู่ในภาคเหนือ
	= 0 เมื่อตัวอย่างอาศัยอยู่ในภาคอื่น
14. Ne	= 1 เมื่อตัวอย่างอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
	= 0 เมื่อตัวอย่างอาศัยอยู่ในภาคอื่น
15. South	= 1 เมื่อตัวอย่างอาศัยอยู่ในภาคใต้
	= 0 เมื่อตัวอย่างอาศัยอยู่ในภาคอื่น
	กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ กทม.เป็นกลุ่มอ้างอิง(มีค่าเท่ากับ 0)
	ระดับการศึกษา
16. High	= 1 เมื่อตัวอย่างจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
	= 0 อื่นๆ
17. College	= 1 เมื่อตัวอย่างจบการศึกษาระดับอาชีวศึกษา
	= 0 อื่นๆ
18. Univer	= 1 เมื่อตัวอย่างจบการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย
	= 0 อื่นๆ
	กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่จบระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า เป็นกลุ่มอ้างอิง(มีค่าเท่ากับ 0)
	อาชีพ
19. Boss	= 1 เมื่อตัวอย่างมีกิจการตัวเอง
	= 0 อื่นๆ
20. Gov	= 1 เมื่อตัวอย่างมีอาชีพรับราชการ
	= 0 อื่นๆ
21. Enter	= 1 เมื่อตัวอย่างเป็นลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ
	= 0 อื่นๆ

ตารางที่ 5.37 สัญลักษณ์ ตัวแปร และคำจำกัดความที่ใช้ในแบบจำลอง ความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่

สัญลักษณ์	ตัวแปรและคำจำกัดความ
22. Private	= 1 เมื่อตัวอย่างเป็นลูกจ้างของเอกชน = 0 อื่นๆ กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่ว่างงาน เป็นกลุ่มอ้างอิง(มีค่าเท่ากับ 0)
23. Mar	**สถานภาพการสมรส** = 1 เมื่อตัวอย่างแต่งงานแล้ว = 0 อื่นๆ
24. Widow	= 1 เมื่อตัวอย่างเลิกกัน หรือแยกกันอยู่ = 0 อื่นๆ กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่โสด เป็นกลุ่มอ้างอิง(มีค่าเท่ากับ 0)

จากการประมวลผลโดยใช้แบบจำลองโลจิต ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชุดของตัวแปรอิสระกับความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์แสดงได้ในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 5.38 ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่

Variable	β	Sig.	Marginal Effect
Constant	18.19	0.00	-
Y	-0.01	0.00	-0.0009
P_C	-0.58	0.00	-0.0476
AL_i	1.32	0.00	0.1081
AGE1	0.31	0.00	0.0251
AGE2	0.37	0.00	0.0305
AGE3	0.45	0.00	0.0364
AGE4	0.40	0.00	0.0331
FEMALE	-2.90	0.00	-0.2373
SICK	-0.06	0.00	-0.0050

ตารางที่ 5.38 ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ (ต่อ)

Variable	β	Sig.	Marginal Effect
RURAL	0.38	0.00	0.0307
CEN	-0.08	0.00	-0.0066
NORTH	-0.002	0.40	-0.0002
NE	0.12	0.00	0.0099
SOUTH	0.60	0.00	0.0491
HIGH	-0.51	0.00	-0.0419
COLLEGE	-0.60	0.00	-0.0490
UNIVER	-1.49	0.00	-0.1220
BOSS	0.37	0.00	0.0299
GOV	0.30	0.00	0.0247
ENTER	0.24	0.00	0.0193
PRIVATE	0.76	0.00	0.0618
MAR	0.13	0.00	0.0109
WIDOW	0.63	0.00	0.0513

หมายเหตุ : จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 31,219 ตัวอย่าง โดยมีการถ่วงน้ำหนักให้เท่ากับประชากรจริง

ตารางที่ 5.39 ความยืดหยุ่นของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่

ตัวแปร	ความยืดหยุ่นของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่
1. รายได้	- 0.05
2. ราคา	- 18.46

จากตารางข้างต้น ซึ่งแสดงผลการประมาณการของแบบจำลองการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นของการเป็นผู้สูบบุหรี่ สามารถอธิบายได้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับพฤติกรรมการเป็นผู้สูบบุหรี่ดังนี้

1) รายได้ ระดับรายได้ของตัวอย่างมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการบริโภคบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยมีความยืดหยุ่นเท่ากับ –0.05 (ตารางที่ 5.39) หมายความว่าเมื่อคนที่มีรายได้สูงขึ้น(ลดลง) ร้อยละ 1 ของระดับรายได้เดิม จะทำให้ความน่าจะเป็น

ในการเป็นผู้สูบบุหรี่ลดลง (เพิ่มขึ้น) ร้อยละ 0.05 ของระดับความน่าจะเป็นเดิม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนายแพทย์ประกิต วาทีสารทกกิจ ที่กล่าวว่า ผู้สูบบุหรี่ส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยและอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา (หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับที่ 13 พฤษภาคม 2547 หน้า 10) และผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า บุหรี่เป็นประเภทสินค้าด้อย (Inferor Good)

2) ราคาบุหรี่ ระดับราคามีความสัมพันธ์แบบแปรผกผันกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยมีความยืดหยุ่นเท่ากับ –18.46 (ตารางที่ 5.39) หมายความว่าเมื่อราคาสูงขึ้น(ลดลง) ร้อยละ 1 ของระดับราคาเดิม จะทำให้ความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ลดลง (เพิ่มขึ้น) ร้อยละ 18.46 ของระดับความน่าจะเป็นเดิม ซึ่งสอดคล้องกับกฎอุปสงค์บุหรี่ตามหลักเศรษฐศาสตร์

3) การเป็นผู้ดื่มสุรา กลุ่มที่ดื่มสุราจะมีโอกาสที่จะเป็นผู้สูบบุหรี่มากกว่ากลุ่มที่ไม่ดื่มสุรา โดยกลุ่มที่ดื่มสุราจะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 1.11 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ของกลุ่มที่ไม่ดื่มสุรา ซึ่งแสดงให้เห็นพฤติกรรมที่เสริมกันของการสูบบุหรี่และดื่มสุราของคนไทย

4) อายุ ความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับอายุ แต่เมื่ออย่างเข้าวัยชราความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ลดลง นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยกลุ่มอ้างอิงได้แก่กลุ่มอายุ 15-25 ปี มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่น้อยที่สุด ซึ่งรองจากกลุ่มที่อายุ 26-35 ปี ที่มีความน่าจะเป็นในการเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ1.0251 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ของกลุ่มอ้างอิง แต่ยังน้อยกว่ากลุ่ม 36-45 ปี และกลุ่มที่มีอายุในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนปลายคือกลุ่มอายุ 46-55 ปี จะเป็นกลุ่มที่มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่มากที่สุด โดยมีความน่าจะเป็นประมาณ 1.0305 และ 1.0364 เท่าของความน่าจะเป็นของกลุ่มอ้างอิงตามลำดับ ทั้งนี้น่าจะสอดคล้องกับลักษณะสารเสพติดที่มีเวลาผ่านไปก็จะมีบริโภคมากขึ้น ดังเช่นงานของ Chaloupka (1991) และงานของ Decker and Schwartz (2000) แต่เมื่ออายุระดับหนึ่งคนก็จะตระหนักได้ถึงพิษภัยของบุหรี่ ก็จะมีแนวโน้มความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่น้อยลง เห็นได้จากกลุ่มวัยชราอายุ 56 ปีขึ้นไปมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ลดลงจากกลุ่มวัยผู้ใหญ่ตอนปลาย โดยมีความน่าจะเป็นประมาณ 1.0331 เท่าของความน่าจะเป็นของกลุ่มอ้าง ซึ่งได้ผลการศึกษาเช่นเดียวกับงานของ ก้องเกียรติ พรรณวดี (2539)

5) เพศ ผู้หญิงมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่น้อยกว่าผู้ชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยผู้หญิงมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 0.76 เท่า

ของความน่าจะเป็นของผู้ชาย ซึ่งเกิดจากสังคมไทยที่มองว่า ผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัว ดูแล รับผิดชอบสูง เป็นผู้หารายได้จุนเจือครอบครัว อีกทั้งเป็นผู้กำหนดทิศทางการจ่ายเงิน นอกจากนี้ การที่ผู้หญิงสูบบุหรี่นั้นยังเป็นภาพที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมไทย

6) การมีโรคประจำตัว จะมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยบุคคลที่มีโรคประจำตัวจะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 0.995 ของความน่าจะเป็นของคนที่มีร่างกายปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมุตฐาน ทั้งนี้เกิดจากบุคคลที่มีโรคประจำตัวมีข้อจำกัดในการชีวิตหรือบริโภคสินค้าที่ทำลายสุขภาพ เช่น บุหรี่ เป็นต้น มากกว่าคนปกติ และคนที่มีโรคประจำตัวย่อมเล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีสุขภาพดี ทำให้มีพฤติกรรมในการสูบบุหรี่ลดลง

7) เขตการปกครอง กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในชนบทมีพฤติกรรมการเป็นผู้สูบบุหรี่สูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยคนชนบทมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 1.03 เท่าของคนเมือง ซึ่งน่าจะเกิดจากการที่คนเมืองเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ และการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ ทำให้มีความตระหนักถึงพิษภัยของบุหรี่มากกว่าคนในชนบทที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงสื่อ

8) ภูมิภาค กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคที่ต่างกันจะมีพฤติกรรมการเป็นผู้สูบบุหรี่ที่ต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในภาคใต้มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่สูงกว่าคนภาคอื่นๆ โดยมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 1.0491 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ของกลุ่มอ้างอิง ได้แก่ กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร รองลงมาได้แก่ คนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 1.0099 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ของคนกรุงเทพมหานคร สำหรับคนภาคเหนือมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ไม่ต่างกับคนกรุงเทพมหานคร ส่วนภาคกลางความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่น้อยที่สุด คือประมาณ 0.9934 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ของคนกรุงเทพมหานคร

9) ระดับการศึกษา กลุ่มคนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะพฤติกรรมในการสูบบุหรี่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยยิ่งมีการศึกษาสูง ยิ่งมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่น้อยลง ซึ่งคนที่จบอย่างน้อยระดับมหาวิทยาลัยมีความน่าจะเป็นในการสูบบุหรี่น้อยที่สุด คนที่จบระดับวิทยาลัย และระดับมัธยม มากขึ้น ตามลำดับ โดยมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 0.88 0.95 และ 0.96 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่กลุ่มอ้างอิง

ตามลำดับ ทั้งนี้ กลุ่มที่จบระดับประถมหรือต่ำกว่าซึ่งเป็นกลุ่มอ้างอิงจะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่สูงที่สุด เพราะคนที่มีการศึกษาสูง จะทราบถึงพิษภัยของบุหรี่มากกว่า ทำให้ตระหนักถึงความอันตรายของบุหรี่ ส่งผลให้มีพฤติกรรมในการเป็นผู้สูบบุหรี่น้อยลงไปด้วย

10) อาชีพ อาชีพส่งผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยกลุ่มลูกจ้างเอกชน มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่สูงที่สุด และรองลงมาได้แก่ คนที่มีกิจการของตัวเอง/ช่วยครอบครัว ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ โดยมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 1.0618 1.0299 1.0247 และ 1.0193 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ของกลุ่มอ้างอิงคือกลุ่มคนว่างงาน ทั้งนี้ คนว่างงานมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่น้อยที่สุด เนื่องจากกลุ่มคนว่างงานไม่มีภาระความรับผิดชอบ ไม่ต้องผจญกับความเครียด ส่งผลให้มีพฤติกรรมในการเป็นผู้สูบบุหรี่น้อย

11) สถานภาพการสมรส กลุ่มบุคคลที่มีสถานภาพการสมรสที่ต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการเป็นผู้สูบบุหรี่ที่ไม่เหมือนกัน โดยคนที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มคนที่แต่งงานแล้ว โดยมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 1.05 และ 1.01 เท่าของคนโสด ตามลำดับ โดยกลุ่มที่ความน่าจะเป็นน้อยที่สุด คือ กลุ่มคนโสด ซึ่งเป็นกลุ่มอ้างอิง ทั้งนี้ กลุ่มคนที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่เป็นกลุ่มคนที่ไม่สมดุลและมีปัญหาในการดำรงชีวิต ย่อมส่งผลในมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่มากกว่ากลุ่มอื่นๆ

สำหรับความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ของคนไทย (P) ประมาณ 0.09 โดยได้มาจาก

$$P = \frac{e^{Z}}{1 + e^{Z}}$$

$$P = \frac{e^{-2.27}}{1 + e^{-2.27}} \qquad \text{โดย } Z = -2.27$$

$$P = \frac{0.1}{1+0.1} = 0.09 \qquad \text{โดย } e^{-2.27} = 0.1$$

ตารางที่ 5.40 ความแม่นยำของแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่

ค่า -2 Log likelihood	ค่า Cox & Snell R Square	ค่า Nagelkerke R Square
19856753	0.33	0.49

ในการศึกษาเรื่องความน่าจะเป็นของการเป็นผู้สูบบุหรี่ ซึ่งเป็นแบบจำลองโลจิต ผู้ศึกษาได้ใช้กำหนดวิธีการในการวัดความแม่นยำของแบบจำลอง ได้แก่ ค่า Pseudo R^2 และค่าเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องในการพยากรณ์ รายละเอียด ดังนี้

- ค่า Pseudo R^2 จะแสดงว่า แบบจำลองที่คำนวณได้สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้มากน้อยแค่ไหน ซึ่งจะมีค่าระหว่าง –1 ถึง 1 ซึ่งถ้าค่า Pseudo R^2 ที่ได้มีค่าเท่ากับ –1 หรือ 1 แสดงว่า แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาเรื่องนี้ความสามารถในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้เครื่องหมายจะเป็นตัวแสดงทิศทางของความสัมพันธ์ แต่ถ้าค่าที่ได้มีค่าเท่ากับ 0 แสดงว่าแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาเรื่องนี้ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวอิสระได้เลย นั้นหมายความว่า ยิ่งค่า Pseudo R^2 มากขึ้นเท่าไร(ไม่ได้พิจารณาเครื่องหมาย) ก็ยิ่งแสดงความแม่นยำของแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ในการทดสอบความแม่นยำของสมการตามแบบจำลองความน่าจะเป็นของการเป็นผู้สูบบุหรี่ พบว่าได้ค่า Pseudo R^2 เท่ากับ 0.49 (Nagelkerke R Square) ซึ่งแสดงว่าสามารถอธิบายได้ดี

ตารางที่ 3.41 การเปรียบเทียบผลการพยากรณ์พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ที่ได้จากสมการของแบบจำลองกับผลจริง

พฤติกรรมจริง	ผลที่ได้จากการพยากรณ์		ความถูกต้อง
	สูบบุหรี่ (ร้อยละ)	ไม่สูบบุหรี่ (ร้อยละ)	
สูบบุหรี่	63.30	36.70	63.30
ไม่สูบบุหรี่	11.80	88.20	88.20
ภาพรวม			**82.00**

- ค่าเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องในการพยากรณ์ (The Overall Percent Correctly Estimated) ซึ่งเป็นค่าการเปรียบเทียบผลพยากรณ์ที่ตัวอย่างเลือกแสดงพฤติกรรมในทางเลือกต่างๆ ซึ่งในที่มี 2 ทางเลือก ได้แก่ การเป็นผู้สูบบุหรี่ หรือ การไม่เป็นผู้สูบบุหรี่ กับทางเลือกที่ตัวอย่างที่สุ่มเลือกจริง ซึ่งผลการการพยากรณ์ที่ได้นี้จะเป็นทางเลือกที่มีค่าความน่าจะเป็นที่ได้รับเลือกสูงที่สุด โดยในที่นี้ใช้ความน่าจะเป็นมาตรฐานคือ 0.50 นั้นหมายความว่าหากค่าความน่าจะเป็นที่พยากรณ์ได้มากกว่า 0.50 จะเป็นผู้สูบบุหรี่ แต่ถ้าค่าความน่าจะเป็นที่พยากรณ์ได้น้อยกว่า 0.50 จะเป็นผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ โดยถ้าทางเลือกตามผลจากการพยากรณ์ตรงกับทางเลือกตามที่ตัวอย่างได้เลือกจริง แสดงว่าการพยากรณ์ของแบบจำลองถูกต้อง โดยค่าความถูกต้องของการพยากรณ์ตามแบบจำลองที่ได้จากการคำนวณ พบว่า แบบจำลองสามารถทำนายกลุ่มผู้ไม่สูบบุหรี่ถูกต้องถึงร้อยละ 88.20 และทำนายกลุ่มผู้สูบบุหรี่ถูกทั้งหมดร้อยละ 63.30 โดยในภาพรวมแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้สามารถทำนายผลได้ถูกต้องถึงร้อยละ 82 (ตารางที่ 3.41)

5.2.2 การวิเคราะห์แบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา

ในการวิเคราะห์แบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา ได้ใช้รูปแบบสมการดังนี้

$$Z = \text{Log}\frac{P_J}{1-P_J}$$

$$= c + \beta_1 Y + \beta_2 P_A + \beta_3 \text{Cigar}_J + \beta_4 \text{Age1} + \beta_5 \text{Age2} + \beta_6 \text{Age3} + \beta_7 \text{Age4}$$
$$+ \beta_8 \text{Female} + \beta_9 \text{Rural} + \beta_{10} \text{Sick} + \beta_{11} \text{Cen} + \beta_{12} \text{North} + \beta_{13} \text{Ne} + \beta_{14} \text{South}$$
$$+ \beta_{15} \text{High} + \beta_{16} \text{College} + \beta_{17} \text{Univer} + \beta_{18} \text{Boss} + \beta_{19} \text{Gov} + \beta_{20} \text{Enter}$$
$$+ \beta_{21} \text{Private} + \beta_{22} \text{Mar} + \beta_{23} \text{Widow}$$

โดยที่

$P_J = 0$ เมื่อตัวอย่างไม่ดื่มสุรา

$P_J = 1$ เมื่อตัวอย่างดื่มสุรา

$P_A =$ ราคาสุรา(บาท)

$\text{Cigar}_J = 0$ เมื่อตัวอย่างไม่สูบบุหรี่

$\text{Cigar}_J = 1$ เมื่อตัวอย่างสูบบุหรี่

จากการประมวลผลโดยใช้แบบจำลองโลจิตในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา ผลที่ได้จากการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 5.42

ตารางที่ 5.42 ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา

Variable	β	Sig.	Marginal Effect
Constant	3.09	0.00	-
Y	-0.001	0.00	-0.0002
P_A	-0.04	0.00	-0.0086
$Cigar_j$	1.30	0.00	0.2960
AGE1	0.41	0.00	0.0930
AGE2	0.31	0.00	0.0703
AGE3	0.10	0.00	0.0228
AGE4	-0.43	0.00	-0.0987
FEMALE	-1.87	0.00	-0.4247
SICK	-0.20	0.00	-0.0448
RURAL	-2.07	0.00	-0.4712
CEN	0.23	0.00	0.0523
NORTH	0.94	0.00	0.2134
NE	0.71	0.00	0.1615
SOUTH	-0.48	0.00	-0.1087
HIGH	0.11	0.00	0.0259
COLLEGE	0.17	0.00	0.0396
UNIVER	0.02	0.00	0.0036
BOSS	0.97	0.00	0.2200
GOV	1.11	0.00	0.2525
ENTER	0.96	0.00	0.2182
PRIVATE	0.99	0.00	0.2248
MAR	0.29	0.00	0.0655
WIDOW	0.38	0.00	0.0874

หมายเหตุ : จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 31,219 ตัวอย่าง โดยมีการถ่วงน้ำหนักให้เท่ากับประชากรจริง

ตารางที่ 5.43 ความยืดหยุ่นของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา

ตัวแปร	ความยืดหยุ่นของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา
1. รายได้	- 0.003
2. ราคา	- 2.08

จากตารางข้างต้น ซึ่งแสดงผลการประมาณการของแบบจำลองการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นของการเป็นผู้ดื่มสุรา สามารถอธิบายได้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับพฤติกรรมการเป็นผู้ดื่มสุรา ดังนี้

1) รายได้ ระดับรายได้ของตัวอย่างมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยมีความยืดหยุ่นเท่ากับ -0.003 (ตารางที่ 5.43) หมายความว่าคนที่มีรายได้สูงขึ้น(ลดลง) ร้อยละ 1 ของระดับรายได้เดิม จะทำให้มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราน้อยลง(มากขึ้น) ร้อยละ 0.003 ของระดับความน่าจะเป็นเดิม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการศึกษา แต่มีการแสดงลักษณะสินค้าด้อย (Inferior Good) ทั้งเป็นเพราะกลุ่มที่มีรายได้สูงจะเป็นกลุ่มที่มีความตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพ และพิษภัยของสุรามากกว่า อีกทั้งกลุ่มนี้ จะไม่ค่อยมีเวลามากเหมือนกับกลุ่มมีรายได้น้อย

2) ราคาสุรา ระดับราคามีความสัมพันธ์แบบแปรผกผันกับพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยมีความยืดหยุ่นเท่ากับ -2.08 (ตารางที่ 5.43) หมายความว่าหากราคาสูงขึ้น(ลดลง) ร้อยละ 1 ของระดับราคาเดิม จะทำให้มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราน้อยลง(มากขึ้น) ร้อยละ 2.08 ของระดับความน่าจะเป็นเดิม ซึ่งสอดคล้องกับกฎอุปสงค์สุราตามหลักเศรษฐศาสตร์

3) การเป็นผู้สูบบุหรี่ คนที่สูบบุหรี่จะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราสูงกว่าคนที่ไม่สูบบุหรี่ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยคนที่สูบบุหรี่มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราประมาณ 1.30 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของคนที่ไม่สูบบุหรี่ นั้นแสดงเห็นพฤติกรรมที่เสริมกันของการสูบบุหรี่และดื่มสุราของคนไทยอย่างเห็นได้ชัด

4) อายุ ความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรามากขึ้นตามกลุ่มอายุที่มากขึ้น แต่เมื่อถึงวัยหนึ่งซึ่งมีความตระหนักในพิษภัยของการดื่มสุราก็จะมีแนวโน้มที่จะลดการดื่มสุรา เห็นได้

จากกลุ่มคนที่มีอายุ 26-35ปี จะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรามากกว่าคนที่เป็นวัยรุ่นอายุ 15-25 ปี ที่เป็นกลุ่มอ้างอิง โดยมีความน่าจะเป็นประมาณ 1.09 เท่าของกลุ่มอ้างอิง ซึ่งน่าจะเกิดจากลักษณะของสุราที่มีความเป็นสารเสพติด แต่เมื่อมีอายุอยู่ในช่วง 36-45 ปีจะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราเริ่มลดลง และน้อยลงอีกเมื่อมีอายุในช่วง 46-55 ปี และเมื่อถึงกลุ่มวัยชราที่อายุ 56 ปีขึ้นไปก็จะมีความน่าจะเป็นน้อยกว่ากลุ่มอ้างอิง โดยมีความน่าจะเป็นประมาณ 1.07 1.02 และ 0.90 เท่าของกลุ่มอ้างอิง ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลที่มีอายุมากขึ้นจะมีวุฒิภาวะ ความมีเหตุมีผลในการดำรงชีวิต และมีความตระหนักถึงพิษภัยของสุราสูงกว่าเด็ก ทำให้ความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราลดลงเมื่ออายุมากขึ้น

5) เพศ ผู้ชายมีพฤติกรรมในการเป็นผู้ดื่มสุราสูงกว่าผู้หญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยผู้หญิงมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราประมาณ 0.58 ของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของผู้ชาย ซึ่งน่าจะเกิดจากสังคมไทยที่มองว่า ผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัว ดูแลรับผิดชอบสูง เป็นผู้หารายได้จุนเจือครอบครัว อีกทั้งเป็นผู้กำหนดทิศทางการจ่ายเงิน จึงทำให้มีโอกาสที่ใช้จ่ายเพื่อดื่มสุราสูงกว่าผู้หญิง

6) การมีโรคประจำตัว จะมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยบุคคลที่มีโรคประจำตัวจะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราประมาณ 0.96 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของคนที่มีร่างกายปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมุตฐาน ทั้งนี้เกิดจากบุคคลที่มีโรคประจำตัวมีข้อจำกัดในการชีวิตหรือบริโภคสินค้าที่ทำลายสุขภาพมากกว่าคนปกติ และคนที่มีโรคประจำตัวย่อมเล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีสุขภาพดี ทำให้มีพฤติกรรมในการดื่มสุราน้อย

7) เขตการปกครอง กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในเมืองมีพฤติกรรมการเป็นผู้ดื่มสุราสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยคนชนบทมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราประมาณ 0.53 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของคนในเขตเมือง

8) ภูมิภาค กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคที่ต่างกันจะมีพฤติกรรมการเป็นผู้ดื่มสุราที่ต่างกัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราสูงกว่าคนภาคอื่นๆ รองลงมาได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ตามลำดับ โดยมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราประมาณ 1.21 1.16 และ 1.05 ของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของคนกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มอ้างอิง ตามลำดับ โดยคนที่อาศัยอยู่ในภาคใต้มีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราต่ำที่สุด ประมาณ 0.89 เท่าของความน่าจะเป็นของกลุ่มอ้างอิง

9) ระดับการศึกษา กลุ่มคนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะพฤติกรรมในการสูบดื่มสุราต่างกัน โดยกลุ่มที่มีการศึกษาระดับกลาง ได้แก่ กลุ่มที่จบระดับวิทยาลัยและระดับมัธยมศึกษาจะมีพฤติกรรมในการดื่มสุราสูงกว่ากลุ่มด้อยการศึกษาที่จบระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และกลุ่มที่จบการศึกษาขั้นสูงที่จบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งกลุ่มคนที่จบระดับวิทยาลัยมีความน่าจะเป็นในการดื่มสุราสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่จบระดับมัธยมศึกษา กลุ่มที่จบระดับมหาวิทยาลัย โดยมีความน่าจะเป็นประมาณ 1.04 1.03 และ 1.004 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของกลุ่มที่จบระดับประถมหรือต่ำกว่า ซึ่งเป็นกลุ่มอ้างอิง โดยกลุ่มอ้างอิงมีความน่าจะเป็นในเป็นผู้ดื่มสุราต่ำที่สุด

10) อาชีพ อาชีพส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01 โดยคนในภาคราชการจะมีความน่าจะเป็นในการดื่มสุราสูงที่สุด รองลงมาคือคนทำงานในภาคเอกชน คนที่มีกิจการของตัวเองหรือช่วยครอบครัว และพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยมีความน่าจะเป็นประมาณ 1.2525 1.2248 1.2200 และ 1.2182 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของคนว่างงาน ตามลำดับ โดยกลุ่มคนที่ว่างงานมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราน้อยที่สุด

11) สถานภาพการสมรส กลุ่มบุคคลที่มีสถานภาพการสมรสที่ต่างกันจะมีพฤติกรรมในการเป็นผู้ดื่มสุราที่ไม่เหมือนกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ.0.01 โดยคนที่หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราสูงที่สุด ประมาณ 1.09 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของคนโสด รองลงมา ได้แก่ คนที่แต่งงานแล้ว ประมาณ 1.07 เท่าของความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของคนโสด และคนโสดมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราน้อยที่สุด ทั้งนี้ การที่กลุ่มคนที่หย่าร้าง/แยกกันมีความเสี่ยงในเรื่องนี้มากที่สุด อาจเกิดจากคนที่อยู่ในกลุ่มนี้เป็นคนที่ไม่สมดุล มีปัญหาในการดำรงชีวิต ส่งผลในมีพฤติกรรมการดื่มสุรามากกว่ากลุ่มอื่นๆ

สำหรับความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราของคนไทย (P) ประมาณ 0.35 โดยได้มาจาก

$$P = \frac{e^{Z}}{1 + e^{Z}}$$

$$P = \frac{e^{-0.63}}{1 + e^{-0.63}} \qquad \text{โดย } Z = -0.63$$

$$P = \frac{0.53}{1+0.53} = 0.35 \qquad \text{โดย } e^{-0.63} = 0.53$$

ตารางที่ 5.44 ค่าความแม่นยำของแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุรา

ค่า -2 Log likelihood	ค่า Cox & Snell R Square	ค่า Nagelkerke R Square
25394682	0.34	0.46

ในการทดสอบความแม่นยำของสมการตามแบบจำลองความน่าจะเป็นของการเป็นผู้ดื่มสุรา พบว่า ค่า Pseudo R^2 เท่ากับ 0.46 (ค่า Nagelkerke R Square) แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ดี

ตารางที่ 5.45 การเปรียบเทียบผลการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มสุราที่ได้จากสมการของแบบจำลองกับผลจริง

พฤติกรรมจริง	ผลที่ได้จากการพยากรณ์		ความถูกต้อง
	ดื่มสุรา (ร้อยละ)	ไม่ดื่มสุรา (ร้อยละ)	
ดื่มสุรา	70.30	29.70	70.30
ไม่ดื่มสุรา	15.20	84.80	84.80
ภาพรวม			**79.20**

ค่าเปอร์เซ็นต์ความถูกต้องในการพยากรณ์ (The Overall Percent Correctly Estimated) ซึ่งเป็นค่าการเปรียบเทียบผลพยากรณ์ที่ตัวอย่างเลือกแสดงพฤติกรรมในทางเลือกต่างๆ ซึ่งในที่มี 2 ทางเลือก ได้แก่ การเป็นผู้ดื่มสุรา หรือ การไม่เป็นผู้ดื่มสุรา กับทางเลือกที่ตัวอย่างที่สุ่มเลือกจริง ซึ่งผลการการพยากรณ์ที่ได้นี้จะเป็นทางเลือกที่มีค่าความน่าจะเป็นที่ได้รับเลือกสูงที่สุด โดยในที่นี้ใช้ความน่าจะเป็นมาตรฐานคือ 0.50 นั้นหมายความว่าหากค่าความน่าจะเป็นที่พยากรณ์

ได้มากกว่า 0.50 จะเป็นผู้ดื่มสุรา แต่ถ้าค่าความน่าจะเป็นที่พยากรณ์ได้น้อยกว่า 0.50 จะเป็นผู้ที่ไม่ดื่มสุรา โดยถ้าทางเลือกตามผลจากการพยากรณ์ตรงกับทางเลือกตามที่ตัวอย่างได้เลือกจริง แสดงว่าการพยากรณ์ของแบบจำลองถูกต้อง ซึ่งจากการศึกษาค่าความถูกต้องของการพยากรณ์ตามแบบจำลองที่ได้จากการคำนวณ พบว่า แบบจำลองสามารถทำนายกลุ่มผู้ไม่ดื่มสุราถูกต้องถึงร้อยละ 84.80 และทำนายกลุ่มผู้ดื่มสุราถูกทั้งหมดร้อยละ 70.30 โดยในภาพรวมแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้สามารถทำนายผลได้ถูกต้องถึงร้อยละ 79.20 (ตารางที่ 5.45)

5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของคนไทย

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของคนไทย ได้อาศัยการศึกษาผ่านแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่ ซึ่งจะพิจารณาทิศทางและขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้ดื่มสุรา(AI)ที่เป็นตัวแปรอิสระกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ที่เป็นตัวแปรตาม ซึ่งหากพบความสัมพันธ์เป็นเชิงลบจะสรุปได้ว่าเป็นความสัมพันธ์แบบทดแทน หมายความว่า หากคนไทยไม่ดื่มสุรา ก็จะมีแนวโน้มที่จะหันไปสูบบุหรี่ และหากพบความสัมพันธ์เชิงบวก จะกล่าวได้ว่า เป็นความสัมพันธ์แบบเสริมกัน คือ การที่คนไทยดื่มสุราจะมีส่วนช่วยเสริมให้เขาหันมาสูบบุหรี่ด้วย

พร้อมทั้งศึกษาผ่านแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราที่จะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้สูบบุหรี่ (Cigar) ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระกับพฤติกรรมการดื่มสุราที่เป็นตัวแปรตาม เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ว่าเป็นแบบใด ซึ่งหากความสัมพันธ์เป็นเชิงลบ จะสรุปได้ว่า เป็นความสัมพันธ์แบบทดแทน หมายความว่า คนที่ไม่สูบบุหรี่ จะมีแนวโน้มหันมาดื่มสุราเป็นการทดแทน และหากพบความสัมพันธ์เชิงบวก จะกล่าวได้ว่า เป็นความสัมพันธ์แบบเสริมกัน คือ การที่คนไทยสูบบุหรี่ จะมีแนวโน้มที่จะดื่มสุราด้วยเช่นกัน

จากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้ดื่มสุรา(AI)ในฐานะตัวแปรอิสระกับการเป็นผู้สูบบุหรี่ที่เป็นตัวแปรตาม ในแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่เป็นแบบเชิงบวก นั้นคือ คนที่ดื่มสุรามีแนวโน้มในการเป็นผู้สูบบุหรี่สูงกว่าคนที่ไม่ดื่มสุรา โดยมีคนที่ดื่มสุราจะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้สูบบุหรี่สูงกว่าคนที่ไม่ดื่มสุราประมาณร้อยละ 11 ซึ่งแสดงถึงพฤติกรรมแบบเสริมกันระหว่างพฤติกรรมการดื่มสุราและพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคนไทย

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้ที่สูบบุหรี่(Cigar)ในฐานะตัวแปรอิสระกับการเป็นผู้ดื่มสุราที่เป็นตัวแปรตาม ในแบบจำลองความน่าจะเป็นในการเป็นดื่มสุราเป็นแบบเชิงบวก

หมายความว่า คนที่สูบบุหรี่มีแนวโน้มในการเป็นผู้ดื่มสุราสูงกว่าคนที่ไม่สูบบุหรี่ โดยมีคนที่สูบบุหรี่จะมีความน่าจะเป็นในการเป็นผู้ดื่มสุราสูงกว่าคนที่ไม่ดื่มสูบบุหรี่ประมาณ ร้อยละ30 แสดงถึงพฤติกรรมแบบเสริมกันระหว่างพฤติกรรมการดื่มสุราและพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคนไทย

ตารางที่ 5.46 สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุรา

ประเภทตัวอย่าง	คนไม่สูบบุหรี่	คนที่สูบนานๆครั้ง	คนที่สูบประจำ
คนที่ไม่ดื่มเหล้า	0.45	-0.15	-0.40
คนที่ดื่มเป็นครั้งคราว	-0.19	0.098	0.15
คนที่ดื่มประจำ	-0.38	0.09	0.36

เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มสุรากับการสูบบุหรี่ของคนไทย โดยใช้ Pearson Correlation พบว่า ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างคนที่ไม่สูบบุหรี่กับคนที่ไม่ดื่มสุรา ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.45 เช่นเดียวกับ ความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างคนที่สูบบุหรี่กับคนที่ดื่มสุรา โดยกลุ่มที่สูบบุหรี่เป็นประจำจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกที่มีค่าสูงมากกับคนที่ดื่มสุราประจำ คือ 0.36 และกลุ่มคนที่สูบบุหรี่นานๆ ครั้งจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคนที่ดื่มเป็นครั้งคราว เท่ากับ 0.098 ซึ่งขนาดไม่มากนัก ซึ่งแสดงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่กับการดื่มสุราของคนไทย

ดังนั้นจะสามารถสรุปได้ว่า คนไทยมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราเป็นแบบเสริมกัน คือ หากคนไทยคนไหนมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ว่าจะเป็นการสูบบุหรี่หรือดื่มสุรา ก็จะเป็นแรงหนุนให้มีพฤติกรรมเสี่ยงอีกอย่างหนึ่ง ได้แก่ การดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ด้วย หมายความว่า การรณรงค์ให้คนไทยเลิกสูบบุหรี่ ก็จะทำให้มีส่วนช่วยในการลดการดื่มสุราของคนไทยด้วย หรือ หากมีการรณรงค์ให้คนไทยเลิกดื่มสุรา ก็จะทำให้ลดการสูบบุหรี่ด้วยเช่นเดียวกัน